

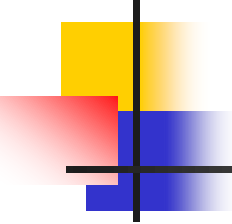

Augstākās Padomes Pašvaldību reformu koncepcija

Māris Pūķis

maris@lps.lv mob.29197602

Līdz šim labākā pašvaldību reformas koncepcija

- Tika izstrādāta ar 2 gadus pēc Tautas deputātu sapulces
- Vēl bija dienas kārtībā LTF ideāli, dokumenta tapšanā vairums dalībnieku bija no LPS, piedalījās vairāki AP deputāti un valdības pārstāvji
- Līdz ar valsts iekārtas atjaunošanu (Satversmes, Civillikumā un Ministru kabineta iekārtas likumā noteiktā kārtība) valsts gatavojās uzlabot arī pašvaldību iekārtu

Vēsturiskā patiesība:

- Pašvaldības Latvijā ir daudz senākas par Latvijas valsti
- 1917.gadā un 1990.gadā pašvaldībām bija būtiska loma Latvijas valsts dibināšanā un valstiskās neatkarības atjaunošanā
- Latvijā valsts tika atvasināta no pašvaldības, nevis otrādi
- Pievienojoties Eiropas vietējo pašvaldību hartai (turpmāk – Harta) tika iezīmētas Latvijas starptautiskās saistības pašvaldības tiesību jomā
- Satversmes 101.pants atzīst teritoriālās kopienas tiesības uz pašvaldību Hartas izpratnē vispārējo cilvēktiesību statusā. Līdz ar to Latvijas suverenitāti ierobežo šis starptautiskais līgums.

8 pašvaldību reformas komponentes

- *Vispārīgie principi*
- *Pašvaldību institūciju reformas*
- *Teritoriālā iedalījuma reformas*
- *Funkciju nošķiršana*
- *Pašvaldību budžets, nodokļi un finanses*
- *Pašvaldību uzņēmumi un attiecības ar privātajiem uzņēmumiem*
- *Pašvaldību organizācijas*
- *Pašvaldību izglītības un mācību sistēma*
- *Likumdošanas izstrāde*

Izpildes vērtējums 2010.gadā

- Izpildīti – 24 uzdevumi
- Daļēji izpildīti – 19 uzdevumi
- Neizpildīti – 15 uzdevumi:
 - Nav reģionālo pašvaldību
 - Sociāli ekonomiskās prognozes reformām
 - Rīgā nav mikrorajonu pašvaldību
 - Nav novērsta funkciju dublēšanās
 - Pašvaldības nevar efektīvi plānot ieņēmumus/izdevumus
 - Uzņēmumu ienākumu nodoklis nav sadalīts ar valsti

Citi neizpildītie izdevumi

- Tiesības kontrolēt uzņēmumus
- Tiesības saskaņot valsarts uzņēmumu vadītājus
- Pašvaldībām likumdošanas iniciatīvas tiesības
- LPS – vadīt pašvaldību kopīgus projektus
- Sabiedrībai skaidrošana, kas ir pašvaldība
- Vidējā un augstākajā izglītībā – kurss par pašvaldībām, kā tās atšķiras no valsts pārvaldes
- Valsts finansēta pašvaldību izglītības sistēma
- Zinātnisks pamatojums teritoriālām reformām

Kā var vērtēt ATR?

- *Vai pēc reformas ir pieaugusi:*
 - *Pārstāvniecības demokrātija*
 - *Līdzdalības demokrātija*
 - *Pakalpojumu pieejamība*
 - *Īpašuma autonomija*
 - *Fiskālā autonomija*
 - *Administratīvā autonomija*
 - *Personāla autonomija*

Cerība:

- 40 gadu būs pietiekami, lai PSRS ietekme (vergu domāšana) mazinātos
- 2030.gada 21.aprīlis būs valstiski atzīta Pašu valdības diena